

УНИВЕРЗИТЕТ ПРИВРЕДНА АКАДЕМИЈА У НОВОМ САДУ

НАЗИВ ФАКУЛТЕТА

ОБРАЗАЦ ЗА ПИСАЊЕ ИЗВЕШТАЈА О ОЦЕНИ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ/ДОКТОРСКОГ УМЕТНИЧКОГ ПРОЈЕКТА

-обавезна садржина-

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ
<p>1. Датум и орган који је именовao комисију</p> <p>Одлуком Наставно–научног већа Правног факултета за привреду и правосуђе број 4/6-4 од 28.10.2019. године, одређена је Комисија за оцену докторске дисертације за јавну одбрану Саше Ковачевића под називом „Модалитети спречавања коруптивних механизма у систему јавних набавки у пословању јавних предузећа“. Докторска дисертације је пријављена.</p>
<p>2. Састав комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назива уже научне области за коју је изабран у звање, датума избора у звање и назив факултета, установе у којој је члан комисије запослен:</p> <p>1. Др Ненад Бингулац, ванредни професор, ужа научна област кривичноправна, изабран у звање 2020. године на Правном факултету Универзитета Привредна академија у Новом Саду, где је и запослен, председник комисије 2. Др Јелена Костић, научни сарадник, ужа научна област кривичноправна, изабрана у звање научног сарадника 2016. године на Институту за упоредно право у Београду, где је и запослена, члан комисије 3. Др Иван Јоксић, редовни професор, ужа научна област кривичноправна и међународноправна, изабран у звање редовног професора 2020. године на Правном факултету Универзитета Привредна академија у Новом Саду, где је и запослен, члан комисије – ментор</p>
II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ
<p>1. Име, име једног родитеља, презиме: Саша (Милијана) Ковачевић</p> <p>2. Датум рођења, општина, Република: 22.09.1965. године, Пљевља, Република Црна Гора</p> <p>3. Претходно стечено звање (датум и место одбране): Мастер правник, 31.10.2011. године, Нови Сад</p> <p>4. Научна, односно уметничка област из које је претходно стечено звање: Трговачко право ЕУ</p> <p>5. Приказ стручних, научних, односно уметничких, радова (по категоријама): 1. Саша Ковачевић, <i>Правна заштита приватности у свери дигиталних технологија са освртом на могуће злоупотребе од стране безбедносних служби</i>, Правнички дани проф. др Славко Царић, Правни факултет за привреду и правосуђе, Нови Сад, 2016. (М33) 2. Саша Ковачевић, Горан Бејатовић, <i>Разлике у начину управљања привредним друштвима у републици Србији и европској унији</i>, Правнички дани проф. др Славко Царић, Правни факултет за привреду и правосуђе, Нови Сад, 2018, стр. 196-214. (М33) 3. Саша Ковачевић, <i>Јавно предузеће - општи интерес - начин управљања и могуће злоупотребе</i>, Право теорија и пракса, бр. 7-9/18, стр. 29-40. (М52) 4. Милорад Бејатовић, Саша Ковачевић, <i>Слобода кретања људи – азил и имиграција - шенгенски споразум</i>, Правнички дани проф. др Славко Царић, Правни факултет за привреду и правосуђе, Нови Сад, 2016, стр. 17-29. (М33) 5. Саша Ковачевић, <i>Корупција као негативна друштвена појава</i>, Право теорија и пракса (кандидат је доставио комисији потврду да ће рад бити објављен у наредном броју часописа). (М51).</p>
III НАСЛОВ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ/ДОКТОРСКОГ УМЕТНИЧКОГ ПРОЈЕКТА:
Модалитети спречавања коруптивних механизма у систему јавних набавки у пословању јавних предузећа

IV ПРЕГЛЕД ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ/ДОКТОРСКОГ УМЕТНИЧКОГ ПРОЈЕКТА:

Навести кратак садржај са знаком броја страна поглавља, слика, шема, графикана и сл.

Уводна разматрања

1. Предмет истраживања
2. Хипотезе истраживања
3. Методе истраживања
4. Циљеви и значај истраживања

ГЛАВА I**ПОЈАМ-ОБЛИЦИ ОРГАНИЗОВАЊА И ПОСЛОВАЊА ЈАВНИХ ПРЕДУЗЕЋА ПРОБЛЕМИ И МОГУЋЕ ЗЛОУПОТРЕБЕ У ФУНКЦИОНИСАЊУ**

Увод

1. Појам јавних предузећа
2. Облици организовања и пословања јавних предузећа
3. Проблеми и могуће злоупотребе у функционисању јавних предузећа

ГЛАВА II**ЈАВНЕ НАБАВКЕ - ПРАВНИ АСПЕКТИ И УЛОГА ЈАВНИХ НАБАВКИ У ПОСЛОВАЊУ ЈАВНИХ ПРЕДУЗЕЋА**

Увод

1. Појам и начела јавних набавки
  - 1.1. Предмет јавних набавки
  - 1.2. Финансијски основ и буџетски оквир јавних набавки
  - 1.3. План јавних набавки
2. Правно дефинисање јавних набавки у домаћем законодавству
  - 2.1. Закон о јавним набавкама
  - 2.2. Јавне набавке у оквиру директива Европске уније
3. Улога јавних набавки у пословању јавних предузећа

ГЛАВА III**ПОЈЕДИНИ ОБЛИЦИ И РАЗВОЈНИ АСПЕКТ ОБЛАСТИ ЈАВНИХ НАБАВКИ**

Увод

1. Јавне набавке у области водопривреде енергетике саобраћаја и поштанских услуга
  - 1.1. Јавне набавке у области водопривреде
  - 1.2. Јавне набавке из области енергетике
  - 1.3. Јавне набавке у области саобраћај
  - 1.4. Јавне набавке у области поштанских услуга
  - 1.5. Јавне набавке у области водопривреде, енергетике, саобраћаја и поштанских услуга на које се закон не примењује
2. Јавне набавке у области одбране и безбедности
  - 2.1. Јавне набавке у области одбране и безбедности на које се не примењује закон
  - 2.2. Посебна правила поступка код јавних набавки у области одбране и безбедности
3. Јавне набавке ради отклањања последица елементарних непогода и техничко технолошких несрећа – удеса
  - 3.1. Посебна правила поступка јавне набавке која се спроводи ради отклањања последица непогоде и несреће
  - 3.2. Набавке ради отклањања последица непогода и несрећа на које се не примењује закон
4. Развојни аспект јавних набавки

ГЛАВА IV**КОРУПЦИЈА**

Увод

1. Појам и дефиниција корупције
  - 1.1. Врсте корупције и појавни облици
  - 1.2. Узроци и последице корупције
  - 1.3. Корупција у Србији

ГЛАВА V**АНТИКОРУПЦИОНО ЗАКОНОДАВСТВО У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ**

Увод

1. Прописи антикорупцијског карактера у Србији
  - 1.1. Закон о агенцији за борбу против корупције
2. Кривична дела корупције и казнене мере
3. Реформе антикорупцијског законодавства у Србији
  - 3.1. Закон о спречавању корупције
4. Закон о буџетском систему
5. Закон о финансирању политичких активности
6. Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја
7. Закон о лобирању

ГЛАВА VI**КОРУПЦИЈА У ЕВРОПСКОЈ УНИЈИ И МЕЂУНАРОДНИ АКТИ О КОРУПЦИЈИ**

Увод

1. Корупција у Европској унији
2. Мере спречавања корупције у јавном сектору Европске уније и Међународни акти о корупцији

ГЛАВА VII**КОРУПЦИЈА И ПОТЕНЦИЈАЛНИ КОРУПТИВНИ МЕХАНИЗМИ У СИСТЕМУ ЈАВНИХ НАБАВКИ**

1. Корупција у јавним набавкама
2. Потенцијални коруптивни механизми
3. Поступак планирања јавне набавке
  - 3.1. Беспотребне јавне набавке по количини – квалитету и садржини
  - 3.2. Злоупотребе процењене вредности јавне набавке
  - 3.3. Злоупотреба такозваним уситњавањем јавне набавке применом поступака јавне набавке мале вредности
  - 3.4. Израда предмета јавне набавке у циљу реализације унапред одређеног понуђача
  - 3.5. Злоупотреба примене неоправданог изузетака у поступку јавне набавке
  - 3.6. Злоупотреба преговарачког поступка са одређеним понуђачем
  - 3.7. Злоупотреба примене преговарачког поступка из разлога хитности
  - 3.8. Злоупотреба примене преговарачког поступка из разлога додатних набавки
  - 3.9. Злоупотребе приликом израде плана јавних набавки
4. Поступак јавне набавке
  - 4.1. Недостатак примене антикорупцијске заштите – правила
  - 4.2. Злоупотребе у делу сукоба интереса
  - 4.3. Злоупотребе приликом израде садржаја конкурсне документације
  - 4.4. Злоупотребе дискриминацијом понуђача условљавањем приликом учешћа у понуди
  - 4.5. Злоупотребе дискриминаторским условима техничке спецификације
  - 4.6. Злоупотребе дискриминаторским критеријумима за избор најповољније понуде
  - 4.7. Злоупотребе у вези са оглашавањем јавних набавки
  - 4.8. Злоупотребе приликом отварања и стручне оцене понуда
  - 4.9. Злоупотребе непоштовањем одлука Републичке комисије за заштиту права у поступцима јавних набавки
5. Реализација уговора о јавној набавци
  - 5.1. Злоупотребе достављања извештаја Управи за јавне набавке
  - 5.2. Злоупотребе изменама уговорених услова недозвољеним анексима уговора
  - 5.3. Злоупотребе неизрицања санкција изабраном понуђачу због непоштовања уговорених обавеза

ГЛАВА VIII**УЗРОЦИ НЕЗАКОНИТОСТИ И СУДСКА ПРАКСА У ЈАВНИМ НАБАВКАМА**

Увод

1. Узроци незаконитости у јавним набавкама
2. Судска пракса у јавним набавкама

ГЛАВА IX**МОДАЛИТЕТИ СПРЕЧАВАЊА КОРУПТИВНИХ МЕХАНИЗАМА У СИСТЕМУ ЈАВНИХ НАБАВКИ**

Увод

1. Грађанска контрола јавних набавки у Србији
2. Грађанска контрола јавних набавки у неким земљама света
3. Медији у борби против корупције у јавним набавкама

ГЛАВА X**ЕМПИРИЈСКО ИСТРАЖИВАЊЕ ЈАВНИХ НАБАВКИ**

Увод

1. Извештај Државне ревизорске институције за 2018. годину
2. Извештај Управе за јавне набавке Републике Србије за 2018. годину
3. Статистика злоупотреба и неправилности у јавним набавкама у Републици Србији и окружењу – Румунија
4. Прекршајна и кривична одговорност у систему јавних набавки

ГЛАВА XI

Закључак

Литература

Научно истраживачки рад

Прилози

САДРЖАЈ ТАБЕЛА

Табела бр.1 Упоредни преглед закључених уговора о јавним набавкама и укупна вредност уговора

Табела бр.2 Учешће јавних набавки у бруто домаћем производу у 2018. години

Табела бр.3 Кретање учешћа јавних набавки велике и мале вредности у периоду 2013-2017. године

Табела бр.4 Преглед укупног броја и вредности јавних набавки по категоријама наручилаца - вредности су изражене у хиљадама динара

Табела бр.5 Број и вредност набавки за период 2017 – 2018. године

Табела бр.6 Највећим наручиоци по вредности закључених уговора у 2018. години

Табела бр.7 Кретање учешћа обустављених поступака у периоду 2013 – 2018. год.

Табела бр.8 Просечан број понуда по закљученом уговору у поступцима јавних набавки по годинама

Табела бр.9 Кретање учешћа набавки обликованих по партијама у периоду 2013 – 2018. година

Табела бр.10 Заступљеност врста поступака у укупној вредности јавних набавки у Србији

Табела бр.11 Упоредни преглед бројчане и вредносне структуре преговарачког поступка без објављивања позива за подношење понуда по категоријама наручилаца

Табела бр.12 Упоредни преглед набавки према вредности уговора додељених страним и домаћим понуђачима у периоду 2002-2018. година

Табела бр.13 Преглед исхода поступака у 2018. години

Табела бр.14 Преглед свих набавки у Републици Србији, у 2018. години

Табела бр.15 Подаци о набавкама на које се Закон не примењује по основама за изузеће у 2018. години

Табела бр.16 Преглед набавки изузетих од примене Закона по категоријама наручилаца у 2018. години

Табела бр.17 Број закључених оквирних споразума

Табела бр.18 Упоредни преглед закључених уговора на основу оквирних споразума у 2017. и 2018. години и њихово учешће у укупном броју и вредности уговора о јавним набавкама

Табела бр.19 Упоредни преглед закључених уговора на основу централизованих јавних набавки у 2017. и 2018. години

Табела бр.20 Пет најзаступљенијих предмета код централизованих набавки

Број страница 397
 Број основних поглавља 11
 Број подпоглавља 34

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ/ДОКТОРСКОГ УМЕТНИЧКОГ ПРОЈЕКТА:

У раду се обрађује тема која обухвата модалитете спречавања коруптивних механизма у систему јавних набавки у пословању јавних предузећа. Структура рада је заснована на подели материје у оквиру једанаест основних поглавља. Саставни део рада су резултати истраживања који су презентовани уз адекватне коментаре. Рад се заснива на анализи постојеће правне регулативе у области јавних набавки са посебним освртом на њихову примену у раду јавних предузећа.

У уводном делу рада се наводи да модалитети спречавања коруптивних механизма имају више циљева као што су: изналажење нових законских решења и потпуно елиминисање коруптивних механизма у делу који се односи на поступак јавне набавке и додељивање уговора на потпуно јаван и транспарентан начин; законит правилан и потпуно оправдан утросак буџетских средстава у складу са основним начелима јавних набавки, сврсисходност, ефикасност и економичност.

ГЛАВА I носи назив: *Појам - облици организовања и пословања јавних предузећа проблеми и могуће злоупотребе у функционисању*. У овој глави је садржано излагање у вези са појмом и организационим формама јавних предузећа у складу са Законом о јавним предузећима. Посебан део садржи могуће злоупотребе у функционисању јавних предузећа као саставни део начина рада и задовољавања општег интереса свих грађана Републике Србије. Кандидат апострофира важност разликовања јавног и приватног сектора јер широј јавности није јасно, ко и какву надлежност има у функционисању јавних и јавно комуналних предузећа. Разлози неразумевања се односе на појаве нових решења која се огледају у јавно приватним партнерствима и сличним решењима као новинама у појединачним случајевима. Јавна предузећа, односно рад и функционисање истих прати велики број проблема и злоупотреба које су у супротности са општим интересом, који суштински представља и главни основ за оснивање истих, кроз јасно прописане законске процедуре које веома добро дефинише Закон о јавним предузећима.

ГЛАВА II носи назив: *Јавне набавке - правни аспекти и улога јавних набавки у пословању јавних предузећа*. У почетним насловима се даје појам и значење јавних набавки у нашој законској регулативи и пракси. Јавне набавке пре свега кроз систем јавних набавки, првенствено обезбеђују трошење јавних прихода на економичан, транспарентан и ефикасан начин са акцентом на подстицање конкурентности и равноправности понуђача у поступцима као и ефикасну правну заштиту понуђача у истим. Јавне набавке су незамењиви и општеприхваћени модел у свим напредним и савременим државама. Када су у питању основна начела, односно правила поступка јавних набавки неопходно је нагласити, да је потпуно и правилно примењивање истих основни предуслов за законито функционисање система јавних набавки. Закон о јавним набавкама јасно упућује на поштовање начела и прописује смернице приликом спровођења поступка јавне набавке од стране наручиоца. У погледу појма и значења основних начела кандидат указује на чињеницу да се њихово поштовање у потпуности јасно и прецизно утврђује у Закону о јавним набавкама. Констатује се да су финансијски основ и буџетски оквир јавних набавки предуслов израде плана јавних набавки који има основни циљ, а то је сврсисходност планирања и утроска планираних средстава за потребе јавних набавки на годишњем нивоу.

ГЛАВА III носи назив: *Поједини облици и развојни аспект јавних набавки*. Ова глава обухвата законско уређење јавних набавки у области водопривреде, енергетике, саобраћаја и поштанских услуга. Обухвата и јавне набавке из области одбране и безбедности као и јавне набавке ради отклањања последица елементарних непогода и техничко - технолошких несрећа односно удеса. Разлози законског уређења ове области су превасходно оправдани због низа недоумица које су биле разлог неразумевања, односно погрешног тумачења у претходном периоду. Појединачно се даје појам, значење и специфичности јавних набавки у различитим сегментима друштва.

ГЛАВА IV носи назив: *Корупција*. Она супстанцијално садржи излагање у вези са корупцијом у сфери јавних набавки. Овај део рада обухвата појам и дефиницију корупције са свеобухватном анализом појавних облика и врста корупције са акцентом на узроке односно последице корупције. Посебан део обухвата корупцију у Републици Србији, као појаву која у великој мери дестабилизује економски и друштвени систем, наносећи огромну штету угледу државе на домаћем и међународном нивоу. Треба напоменути, да је корупција уопште проблем не само Републике Србије већ и огромног броја држава у свету. Циљ је јасан, превенција и спречавање корупције на свим нивоима кроз обједињен и системски начин борбе против корупције. У овој глави се корупција најпре обрађује као социолошки феномен а након тога се указује на њену повезаност са системом јавних набавки.

ГЛАВА V носи назив: *Антикорупционо законодавство у Републици Србији*. У погледу антикорупцијског

законодавства у Републици Србији, неопходно је нагласити, да је један од кључних фактора за успешну борбу против корупције у Републици Србији искључиво политичка воља државе, да се сви антикорупцијски закони и прописи које је Република Србија донела у претходном периоду у потпуности примењују и спроводе. Савет Европе и Европска унија са одговарајућим организацијама и агенцијама у свом саставу је, кроз веома велики број антикорупцијских аката, односно међународних правних аката, поставила квалитетну правну основу као инструмент за организовану заједничку акцију у откривању, кривичном прогону, процесуирању и сузбијању корупције. Као кључни прописи у борби против корупције у нашој земљи наводе се: Закон о Агенцији за борбу против корупције, Закон о финансирању политичких странака, Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја, Закон о буџетском систему и Закон о јавним набавкама као и о низ Акционих планова и Стратегија у овој области које прописују надлежни органи у својој области.

ГЛАВА VI носи назив: *Корупција у европској унији и међународни акти о корупцији*. Овде се указује на корупцију, односно борбу против корупције у Европској унији. Корупција представља једно од водећих питања готово свих држава чланица Европске уније. Све до сада реализоване анкете, односно анализе у области корупције у Европској унији, указују да већина анкетираних грађана упућује на корупцију као на један од водећих проблема у својој држави - чланици Европске уније. Корупција у пуној мери утиче на развој друштва у целини, утиче на развој и функционисање демократије, односно ограничава основна права и производи негативне ефекте у друштву уопште и у директној је вези са ефикасним управљањем и владавином права у свакој држави чланици Европске уније. Приоритетно питање Европе је, борба против корупције, кроз кривично правне, организационе и нормативне инструменте, европских и интернационалних организација, под окриљем Савета Европе, ОЕЦД-а и Европске Уније. Превазилажење проблема корупције је потреба, различитих области друштвеног и економског живота, који је светска економска криза додатно оптеретила односно појачала. Констатује се да доношење одговарајућих прописа на пољу кривичног права и стварање неких организационих оквира за њихову примену, није за сада, створило услове заједничке реализације наднационалног, европског кривичног права, преваходно из разлога недостатка политичке воље.

ГЛАВА VII носи назив: *Корупција и потенцијални коруптивни механизми у систему јавних набавки*. Кандидат наводи да је један од главних повода за писање овог рада, који је и у највећој мери утицао на аутора да се заинтересује за систем јавних набавки, односно коруптивне механизме у систему јавних набавки у јавним предузећима, Корупцијска мапа система јавних набавки у Републици Србији, која је од издата од стране Мисије Организације за европску безбедност и сарадњу у августу 2014. године. Мисија је јасно и прецизно указала на све коруптивне механизме који су најчешће и данас у примени. Одговорност као једна од основних вредности човека односно свих лица укључених у систем јавних набавки, представља основни предуслов за потпуно и правилно поступање и одговорну примену Закона о јавним набавкама, који је у начелу предвидео, на правилан начин и кроз норме по фазама цео поступак јавне набавке. Закон о јавним набавкама из 2015 године је јасно, у другом поглављу дефинисао спречавање корупције и сукоба интереса. У том смислу је материја у овој глави фокусира на систем коруптивних механизма у нашој земљи.

ГЛАВА VIII носи назив: *Узроци незаконитости и судска пракса у јавним набавкама*. У овој глави су у најкраћим цртама наведени и образложени узроци корупције, односно незаконитости код јавних набавки. Под тим се подразумевају узроци који представљају или могу представљати један од одређујућих фактора одређења одређеног лица, јавног службеника да буде учесник односно саучесник у корупцији. По наводима кандидата, корупција представља однос између учесника у одређеном догађају и може се манифестовати кроз одређене радње, захтевања, нуђења, давања, примања и то од стране најмање два учесника посредно, односно преко посредника где имамо више учесника или непосредно односно директно. Као средство размене за неправилно вршење дужности или одређено понашање се одређује мито или незаслужена корист која се може остварити како за примаоца тако и за нека друга лица. Значајан део у овој глави је посвећен судској пракси која обухвата случајеве незаконито спроведених јавних набавки.

ГЛАВА IX носи назив: *Модалитети спречавања коруптивних механизма у систему јавних набавки*. Овде су представљени резултати истраживања које је реализовао Биро за друштвена истраживања (BIRODI), што ће нам послужити као оријентационо усмерење на изналажење модалитета за спречавање корупције у јавним набавкама. У истраживању се наводе, економске, политичке, правне, друштвене и институционалне препреке у борби против корупције. Свака од наведених препрека је детаљно образложена са посебним освртом на њену присутност у систему јавних набавки у нашој земљи.

ГЛАВА X носи назив: *Емпиријско истраживање јавних набавки*. Резултати истраживања су представљени на основу релевантних правних докумената које издају наши државни органи у овој области. То су: Извештај Државне ревизорске институције за 2018. годину; Извештај Управе за јавне набавке Републике Србије за 2018. годину; Статистика злоупотреба и неправилности у јавним набавкама у Републици Србији и окружењу – Румунија.

Након тога су представљени облици прекршајне и кривичне одговорности у систему јавних набавки.

ГЛАВА XI садржи закључна разматрања у раду. У том смислу кандидат експлицитно наводи следеће: На основу неправилности које су наведене у овом раду у систему јавних набавки а које се примењују у пракси као коруптивни механизми, односно начини да се заобиђе Закон о јавним набавкама, предложени су јасно и прецизно начини, односно модалитети којим се упућује одговор на неправилности које се примењују у пракси система јавних набавки у јавним предузећима. Предложени модалитети дају одговоре на питања, да ли је уопште потребно, нешто наручити што није неопходно, односно набавити за потребе јавног предузећа, у циљу апсолутног поштовања и пуне примене начела сврсисходности набавке, из разлога што све започиње од планирања, односно неправилног и незаконитог планирања, нарудбе и куповине како потребног што суштински није проблем тако и непотребног што се углавном злоупотребљава и представља предмет примене коруптивних механизма у јавним набавкама; да ли је могуће ефикаснијим радом комисије за јавне набавке у јавном предузећу, одговорно и правилно планирати јавне набавке на годишњем нивоу уз максималне могуће уштеде и пуно поштовање и примену начела економичности, из разлога што Комисија за јавне набавке у сваком јавном предузећу, има моралну и професионалну обавезу, да превентивно утиче на систем планирања набавки и редовно контролише како поступак планирања тако и све остале фазе поступка јавне набавке; да ли је довољно, да три члана комисије одлуче или је неопходно ангажовати односно укључити већ број лица у свим фазама поступка, уз пуну примену начела компетенције, из разлога што пракса развијених држава показује, односно упућује на неопходност ангажовања што већег броја лица од фазе планирања па до реализације уговора, што у пракси представља основну претпоставку за елиминацију коруптивних механизма у делу јавних набавки у јавним предузећима; да ли је проблем примене коруптивних механизма у јавним набавкама у јавним предузећима и недостатак адекватног прописивања санкција за непоштовање законске процедуре у поступку јавне набавке, из разлога што су недовољне санкције, односно мале казне и мали број процесуираних случајева злоупотреба у поступку јавне набавке један од могућих мотива учинилаца кривичног дела - злоупотреба у вези са јавном набавком.

VI ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА

Кандидат, у оквиру закључних разматрања, наводи резултате спроведеног истраживања које обухвата велики број међународних и националних правних прописа. Они се односе на све важније моменте у вези са системом јавних набавки у унутрашњем и међународном правном простору. Кандидат у завршном осврту износи сопствене закључке по којима је у потпуности одговорено на следећа питања: шта су коруптивни механизми и који су то разлози агресивног понашања човека у односу на људска добра; како и на који начин реагује држава на такво, као модел већ усвојено понашање, које су расположиве мере спречавања и сузбијања коруптивних механизма; који су то расположиви модалитети и каквом врстом санкција можемо утицати на ову врсту деликвената да одустану од таквог понашања односно већ усвојеног модела понашања. Након тога се појединачно наводе закључци до којих је кандидат дошао током истраживања.

VII ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА

Истраживање је спроведено на систематичан начин уз шире коришћење доступних научних и стручних извора. Оно је обухватило модалитете спречавања коруптивних механизма у систему јавних набавки у пословању јавних предузећа. Систематика рада је омогућила потпунији увид у целокупно штиво. Коришћени методолошки оквир је прилагођен потреби систематског проучавања предметне материје. Рад је добио научну физиономију и вредност оличену у великом броју коришћених референтних извора.

VIII КОНАЧНА ОЦЕНА ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ/ДОКТОРСКОГ УМЕТНИЧКОГ ПРОЈЕКТА:

1. Да ли је докторска дисертација/докторски уметнички пројекат написан у складу са образложењем наведеним у пријави теме
Да.
2. Да ли докторска дисертација/докторски уметнички пројекат садржи све битне елементе
Да.
3. По чему је докторска дисертација/докторски уметнички пројекат оригиналан допринос науци, односно уметности
Дисертација представља оригиналан допринос науци јер обрађује специфичну и недовољно истражену тему злоупотребе односно корупције у систему јавних набавки у нашој земљи.
4. Недостаци докторске дисертације/докторског уметничког пројекта и њихов утицај на резултат истраживања
Дисертација нема недостатке који би довели у питање њену аутентичност и научну одрживост.

IX ПРЕДЛОГ:

На основу укупне оцене докторске дисертације/докторског уметничког пројекта, комисија предлаже:

Имајући у виду предмет докторске дисертације, садржај и примењивост резултата истраживања, коришћени методолошки приступ, постављене хипотезе, научни и стручни допринос Комисија предлаже Наставно-научном већу Правног факултета за привреду и правосуђе у Новом Саду да прихвати Извештај о позитивној оцени докторске дисертације кандидата Саше Ковачевића, под насловом „Модалитети спречавања коруптивних механизма у систему јавних набавки у пословању јавних предузећа“ и предложи Сенату Универзитета Привредна академија у Новом Саду да се исти усвоји и одобри јавна одбрана.

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

1. Проф. др Ненад Бингулац

2. Др Јелена Костић

3. Проф. др Иван Јоксић

НАПОМЕНА: Члан комисије који не жели да потпише извештај јер се не слаже са мишљењем већине чланова комисије, дужан је да унесе у извештај образложење односно разлоге због којих не жели да потпише извештај.